

**แนวทางการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมขององค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดสกลนคร**
**GUIDELINES FOR ADMINISTRATION ACCORDING TO THE PRINCIPLES OF
APARIHANIYADHAMMA OF THE ADMINISTRATIVE ORGANIZATION
AS FOR SAKON NAKHON PROVINCE**

दनय लामका

Danai Lamkham

วิทยาลัยพินทุบัณฑิต

Pitchayabundit College, Thailand

E-mail: namedanai@gmail.com

วันที่รับบทความ: 5 ตุลาคม 2567; วันที่แก้ไขบทความ: 28 ตุลาคม 2567; วันที่ตอบรับบทความ: 30 ตุลาคม 2567

Received: October 5, 2024; Revised: October 28, 2024; Accepted: October 30, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรม (2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรม และ (3) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร บุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร จำนวน 359 คน และกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายองค์การปกครองส่วนส่วนจังหวัดสกลนคร จำนวน 10 คน เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรแบบเป็นลำดับ ประกอบการอภิปรายผล และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาวิเคราะห์ผลการวิจัยพบว่า : (1) สภาพการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการควบคุมงาน ด้านการวางแผนงานและด้านการปฏิบัติงาน ตามลำดับ (2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านพร้อมเพรียงกันประชุม (X2) ด้านมั่นประชุมกันเป็นประจำ (X1) ด้านการจัดการบำรุงและคุ้มครอง (X7) และด้านบำรุงรักษาสถานที่ (X6) มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .322 .249 .240 และ .193 ตามลำดับ และ (3) จำเป็นจะต้องมีการประชุมเพื่อที่จะหาข้อสรุปในการทำงานและทุกครั้งที่ประชุมจะมีการขอความคิดเห็น

จากบุคลากรในองค์กร มีการประชุมแต่ละครั้ง จะมีการนัดกันก่อนที่จะมีการประชุมทุกครั้ง มีการตั้งกฎระเบียบใหม่ขึ้นมาเพื่อไม่ให้กฎระเบียบเดิมหายไป ผู้บริหารควรมีการชักชวนพนักงานเข้าวัด ฟังธรรม รักษาศีล การปฏิบัติงานไม่ยึดเรื่องเพศขอแค่ผลของการทำงานออกมาดีให้มีประสิทธิภาพ ก่อนที่จะเข้าไปทำงานทุกครั้งบุคลากรมีความนับถือต่อสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ มีการต้อนรับที่ดี ใช้คำพูดจาที่ไพเราะน่าฟัง แสดงกิริยาที่ความอ่อนน้อม ถ่อมตนแก่ผู้อาวุโสเป็นอย่างมาก

คำสำคัญ: แนวทางการบริหารงาน, หลักการบริหารนิยธรรม, องค์การบริหารส่วนจังหวัด

Abstract

The objectives of this research were (1) to study the conditions of administration according to the principles of Aparihaniyadhamma, (2) to study factors affecting administration according to the principles of Aparihaniyadhamma, and (3) to study Guidelines for administration according to the principles of Aparihaniyadhamma of the Sakon Nakhon Provincial Administrative Organization It is both quantitative and qualitative research. The sample group consisted of 359 executives and personnel of the Sakon Nakhon Provincial Administrative Organization and the target group includes executives, heads of administrative organizations in Sakon Nakhon Province, totaling 10 people. It is a quantitative research and qualitative research using average statistics and standard deviation multiple regression analysis using sequential variable selection method. Accompanying the discussion of results Data analysis and descriptive analysis the results of the research found that: (1) Administrative conditions according to the principles of Aparihaniyadhamma of the Sakon Nakhon Provincial Administrative Organization. Overall, it is at a moderate level. They can be arranged in descending order as follows: Work control work planning and operational aspects, respectively (2) Factors affecting the administration according to the principles of Aparihaniyadhamma of the Sakon Nakhon Provincial Administrative Organization with statistical significance at the .05 level, including the aspect of meeting together in unison (X2), the aspect of meeting regularly (X1), the aspect of maintenance and protection management (X7), and the aspect of maintaining the facility (X6) have their own coefficients. Forecasts in raw scores (b) were .322, .249, .240, and .193, respectively and (3) it is necessary to have a meeting in order to find a conclusion to the work and every time the meeting will ask for opinions from personnel in the organization. There is a meeting every time. There will be an appointment prior to every meeting. New regulations were established so that the old regulations would not disappear. Executives should invite employees to go to temples, listen to Dhamma, and keep the

precepts. The work should not be based on gender, just the results of the work will be good and efficient before going to work every time, personnel have respect for sacred places. There was a good reception. Use words that are sweet and pleasing to the ear Demonstrate humility continually humble those who influence.

Keywords: Management Guidelines, Aparihaniyadhamma Principles, Provincial Administrative Organization

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบบสมบูรณาญาสิทธิราช วันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475สู่ระบบการปกครองระบอบประชาธิปไตย พ.ศ. 2475 อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ทำให้สถานการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมการบริหารภาครัฐและภาคเอกชน มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วจนทำให้แนวคิดการปกครองนำไปสู่ประชาชนอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะความก้าวหน้าทางด้านการสื่อสารเทคโนโลยี การรับรู้ข้อมูลข่าวสารและความต้องการระบบการบริหารการจัดการของภาครัฐและภาคเอกชนเกิดความไม่สอดคล้อง และสามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ต่าง ๆ ดังนั้นการบริหารการพัฒนาบ้านเมืองจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อการดำเนินงานขององค์กร นั้นจึงเป็นการเปลี่ยนที่นำไปสู่การปกครองแบบประชาธิปไตยอย่างสมบูรณ์แบบ และถือว่ามีความมั่นคงในการบริหารประเทศอย่างยั่งยืนที่สุดจนถึงปัจจุบัน (กริยไกร เจริญธนาวิวัฒน์, 2550)

องค์กรจึงจำเป็นที่จะมีเครื่องมือชี้วัดถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลว มีประสิทธิภาพหรือไร้ประสิทธิภาพขององค์กรนั้น ๆ ซึ่งในสภาพปัจจุบันการบริหารบ้านเมืองและการพัฒนาองค์กรของหน่วยงานภาครัฐมีความสลับซับซ้อนกว่าในอดีต แต่การบริหารของหน่วยงานภาครัฐยังอยู่ในระหว่างการปรับตัว ค่อนข้างกับการใช้รูปแบบไม่มีการกระจายอำนาจ โดยแต่ละหน่วยงานยังยึดติดกับกลุ่มบุคคลมุ่งทำงานส่วนตัวเป็นหลัก ไม่คำนึงถึงส่วนรวมและประเทศชาติ จนทำให้การบริหารพัฒนาบ้านเมืองไร้ประสิทธิภาพและประสิทธิผลเท่าที่ควรไม่มีการคำนึงถึงเป้าหมายและความต้องการของประชาชน (โกวิทย์ พวงงาม, 2550) การประสานงานระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้องจะช่วยให้การบริหารจัดการพัฒนาท้องถิ่นที่ดีได้ คือ การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่างเป็นเอกภาพสำหรับการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นเป็นยุทธศาสตร์ในการบริหารการพัฒนาท้องถิ่นหรือการบริหารจัดการบ้านเมืองในระบอบประชาธิปไตย โดยมีมุ่งลดบทบาทของรัฐส่วนกลางลงเหลือแต่ภารกิจหลักเท่าที่ต้องทำเท่าที่มีความจำเป็นและให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานชุมชน ตามเจตนารมณ์ของประชาชนมากขึ้น โดยเฉพาะเหตุผลของการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญเป็นไปเพื่อการดำเนินงานของรัฐให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ด้วยการลดขั้นตอนการดำเนินการ อันเนื่องจากการล่าช้าในการตัดสินใจจากส่วนกลาง โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมดำเนินการพัฒนาท้องถิ่น รวมถึงร่วมกันตรวจสอบการทำงานของภาครัฐ เพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนได้อย่างแท้จริง ด้วยการให้ประชาชนร่วมกันตัดสินใจต่อการส่งเสริมและการพัฒนา

ท้องถิ่นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล ในรูปแบบการพัฒนาทางด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม มุ่งเน้นการหลักพัฒนาวัฒนธรรมท้องถิ่นแบบยั่งยืน (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2550)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่สำคัญมากที่สุดในระดับรากหญ้า ที่มีภูมิลำเนาทั่วประเทศ นับว่ามีบทบาทที่สำคัญต่อการปกครองในระบบประชาธิปไตยขั้นพื้นฐาน เป็นองค์กรที่ใกล้ชิดกับประชาชนรู้ปัญหาและความต้องการของประชาชนในชุมชนอย่างแท้จริง สามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงประเด็น รวดเร็วอย่างมีประสิทธิภาพ การกระจายอำนาจการปกครอง ไปยังส่วนท้องถิ่น จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในสถานการณ์ปัจจุบัน อย่างไรก็ตามการปกครองตนเองของประชาชนในท้องถิ่นในปัจจุบัน จึงมีความสำคัญอย่างมาก โดยเห็นได้จากการที่รัฐกระจายอำนาจปกครองให้ท้องถิ่น ดังกล่าว เพื่อต้องการที่จะให้ท้องถิ่นมีความเข้มแข็ง สามารถปกครองตนเองได้ นับว่าเป็นรากฐานที่สำคัญยิ่ง ซึ่งสอดคล้องตามที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 ได้ทรงมีประกาศตั้งสุขาภิบาล อำเภอท่าฉลอม จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นแห่งแรกกระจายอำนาจการบริหารราชการแผ่นดินในการปกครองตนเองไปให้อำนาจหน้าที่ของท้องถิ่น เพื่อให้ท้องถิ่นได้มีโอกาสดำเนินการปกครองทำนุบำรุงภายในท้องถิ่นนั้น ๆ (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2560) อย่างไรก็ตามการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนครมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตลอดมาเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ของแต่ละช่วงเวลา ซึ่งปัญหาและอุปสรรคหลายประการที่ทำให้การปกครองท้องถิ่นไม่สามารถอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนได้อย่างเต็มที่ตามวัตถุประสงค์ในการปกครองประเทศ โดยเฉพาะวัตถุประสงค์หลักในการปกครองท้องถิ่นคือการให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเมืองการปกครอง โดยมีตัวแทนของประชาชนในรูปของกรรมการที่ทำหน้าแทนประชาชนในการบริหารของการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดที่จะประสบความสำเร็จในการทำงานได้นั้น สิ่งสำคัญประการหนึ่งก็คือสมาชิกในองค์กรทุกคนต้องทำงานร่วมกันคือต้องหมั่นมีการพูดคุยและมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ซึ่งกันและกัน มีสำนึกสำนึกของความเป็นเอกภาพในองค์กรมีใจเป็นหนึ่งเดียวกัน (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2560) มีความสามัคคีปรองดองประสานใจกันให้เป็นหนึ่งเดียว การอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขและการทำงานกันเป็นทีมเพื่อสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับองค์กร เพื่อการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงานและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการอย่างครอบคลุมและรอบด้านทั้งนี้เพื่อให้เกิดความสามัคคีในองค์กร (บุญเพ็ง สิทธิวิชา, 2561)

การบริหารหลายปีที่ผ่านมาได้พบปัญหาว่า สมาชิกสภาและผู้บริหารการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ยังขาดความเข้าใจในบทบาท อำนาจและหน้าที่ รวมถึงการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่นั้นๆ ว่าจะดำเนินการอย่างไรหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าขาดทักษะในการดำเนินงานทั้งยังต้องแก้ปัญหาอีกหลายอย่างภายในเทศบาล การพัฒนาและการบริหารจัดการภายในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดยังขาดการบริหารที่ถูกต้อง เพื่อให้เกิดการบริหารที่ทำให้ประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดได้มีส่วนร่วมและทำความเข้าใจในการบริหารของการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี และเพื่อทำให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนครได้ทราบถึงแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานที่ประชาชนต้องการจะให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนครได้บริหารจัดการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้พัฒนาขึ้นไป (จินตวีร์ เกษมสุข, 2559) ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการ

บริหารงานตามหลักอำนวยการบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร และสภาพการบริหารงานตามหลักอำนวยการบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร อยู่ระดับใด ปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวทางการบริหารงานตามหลักอำนวยการบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร มีปัจจัยอะไรบ้าง ตลอดถึงแนวทางการบริหารงานตามหลักอำนวยการบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร เป็นอย่างไร เพื่อให้การบริหารงานมีทั้งประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลในองค์กร ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานตามหลักอำนวยการบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร
- 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานตามหลักอำนวยการบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร
- 3) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานตามหลักอำนวยการบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงผสมผสาน โดยใช้วิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ และวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร บุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร จำนวน 3,470 คน (ข้อมูลจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร วันที่ 28 กรกฎาคม 2567)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร บุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนครจำนวน 3,470 คน และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากสูตรการคำนวณของ (Taro Yamane) ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร บุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนครจำนวน 359 คน (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2560)

1.3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้โดยการสัมภาษณ์ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ได้จากการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง พิจารณาจากความสามารถในการให้ความรู้ และประสบการณ์ ประกอบด้วย ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ได้แก่ ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายองค์การปกครองส่วนจังหวัดสกลนคร จำนวน 10 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามใช้สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณและแบบสัมภาษณ์ ใช้สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยดำเนินการ ดังนี้

แบบสอบถาม (การวิจัยเชิงปริมาณ) ส่วนประกอบของแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักอำนวยการบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานตามหลักอำนวยการบริหารส่วนจังหวัด

สกลนคร และ ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร

3. ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

การสร้างเครื่องมือเชิงปริมาณที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้ (1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการสร้างแบบสอบถาม (2) กำหนดขอบเขตของคำถาม และโครงสร้างของแบบสอบถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดการวิจัย นำเสนอที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์ (3) นำแบบสอบถามฉบับร่างที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง และ (4) ตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่แก้ไขและผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงแล้วไปทำการทดสอบ จำนวน 40 คน กับประชากรที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างในผู้บริหาร บุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ จากนั้นนำมาทดสอบความเชื่อมั่นโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.804 โดยใช้วิธีของ Cronbach จากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงสมบูรณ์แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดต่อไป

แบบสัมภาษณ์ (การวิจัยเชิงคุณภาพ) แบบสัมภาษณ์ออกเป็น 1 ส่วน ดังนี้ การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง เพื่อใช้สำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก เสริมการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อต้องการให้ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ใช้สำหรับการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์เชิงลึก ดังนี้

4. ขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์

การสร้างเครื่องมือเชิงคุณภาพที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้ (1) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมวิเคราะห์เป็นข้อมูลคำถามเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบในเรื่องแนวทางการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร (2) นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาวางโครงสร้างแบบสัมภาษณ์โดยกำหนดขอบเขตเนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามกรอบแนวคิดของการวิจัย และขอคำแนะนำจากที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ในประเด็นและเนื้อหาในแบบสัมภาษณ์ยิ่งขึ้น (3) พัฒนาแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยยิ่งขึ้น และใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลและข้อเท็จจริงที่จะนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ในลำดับต่อไป และ (4) นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างแล้วนำเสนอให้ที่ปรึกษาตรวจสอบและนำไปปฏิบัติในภาคสนามต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม มีขั้นตอนดังนี้ 1) การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามนำแบบสอบถามที่ผ่านการพัฒนาและปรับปรุงจนมีคุณภาพในระดับที่ยอมรับได้ไปดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และผู้ช่วยวิจัยซึ่งผู้วิจัยขอความร่วมมือจากผู้บริหาร บุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยชี้แจงเกี่ยวกับรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การวิจัยเครื่องมือ

ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลขั้นตอน และวิธีเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนแก่ผู้ช่วยวิจัย 2) การขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม และทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ประชากรกลุ่มตัวอย่าง 3) ผู้วิจัยได้นำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลนำเสนอผู้บริหาร บุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ 4) แจกจ่าย และเก็บแบบสอบถามจากประชากร กลุ่มตัวอย่าง 5) รับแบบสอบถามกลับคืน ตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วนสมบูรณ์แล้วไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ตาม ขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัย ในลักษณะการวิจัยเอกสาร ได้แก่ ส่วนที่เป็นคำอธิบายจากเอกสาร หนังสือ ตำรา ที่เป็นแนวคิดทฤษฎี รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการทบทวน แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัด สกลนคร 2) การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยประสานงาน เพื่อขออนุญาตกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ ข้อมูลทางโทรศัพท์ แล้วเดินทางไปตามวันเวลาที่นัดหมาย ก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยแนะนำตนเอง สร้าง ความคุ้นเคยระหว่างผู้วิจัยกับผู้ถูกสัมภาษณ์ แจ้งวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ แล้วดำเนินการสัมภาษณ์ แบบสนทนากลุ่มพูดคุยอย่างเป็นกันเองตามแนวทางการสัมภาษณ์ที่วางไว้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้ แสดงทัศนะของตนเองอย่างเต็มที่

6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ทำการประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการ วิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม หลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก แบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้นำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ทางสถิติ เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 สภาพการบริหารงาน ตามหลักการบริหารนิยธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน ประกอบการอภิปรายผล 2) การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการ บริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ โดยใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรแบบเป็นลำดับขั้น ประกอบการอภิปรายผล 3) การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ ข้อที่ 3 แนวทางการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยได้ใช้ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยคัดเลือก และจำแนกข้อมูล จัดระเบียบข้อมูลให้เป็นระบบ จัดทำ บรรณานุกรมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำข้อมูลไปเขียนเป็นรายงานตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย ต่อไป

6.2 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ เอกสาร หนังสือ ตำรา โดยการทบทวน แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัด สกลนคร 2) วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มาเป็นกรอบ แนวคิดในแนวทางการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร 3) ผู้วิจัย

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยใช้การสรุปความ และการตีความ และนำเสนอข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์ เพื่อเป็นแนวทางการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร

ผลการวิจัย

1) สภาพการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร

ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร สามารถสรุปดังตาราง ดังนี้

ตารางที่ 1 สภาพการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร

สภาพการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการวางแผนงาน	3.04	0.68	ปานกลาง
ด้านการปฏิบัติงาน	3.03	0.76	ปานกลาง
ด้านการควบคุมงาน	3.06	0.72	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.01	0.82	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.01$ S.D.=0.82) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการควบคุมงาน ($\bar{X}=3.06$ S.D.=0.72) ด้านการวางแผนงาน ($\bar{X}=3.04$ S.D.=0.68) และด้านการปฏิบัติงาน ($\bar{X}=3.03$ S.D.=0.76) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านมันประชุมกันเป็นประจำ	3.00	0.64	ปานกลาง
ด้านพร้อมเพรียงกันประชุม	3.03	0.74	ปานกลาง
ด้านปฏิบัติตามกฎข้อบังคับ	3.02	0.76	ปานกลาง
ด้านเคารพนับถือผู้ใหญ่	3.04	0.64	ปานกลาง
ด้านไม่ลุแก่อำนาจ	3.01	0.48	ปานกลาง
ด้านบำรุงรักษาสถานที่	3.05	0.62	ปานกลาง
ด้านการจัดการบำรุงและคุ้มครอง	3.07	0.64	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.05	0.74	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.05$ S.D.=0.74) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการจัดการบำรุงและคุ้มครอง ($\bar{X}=3.07$ S.D.=0.64) ด้านบำรุงรักษาสถานที่ ($\bar{X}=3.05$

S.D.=0.62) ด้านเคารพนับถือผู้ใหญ่ ($\bar{x}$ =3.04 S.D.=0.64) ด้านพร้อมเพรียงกันประชุม ($\bar{x}$ =3.03 S.D.=0.74) ด้านปฏิบัติตามกฎข้อบังคับ ($\bar{x}$ =3.02 S.D.=0.76) ด้านไม่ลุแก่อำนาจ ($\bar{x}$ =3.01 S.D.=0.48) และด้านมันประชุมกันเป็นประจำ ($\bar{x}$ =3.00 S.D.=0.64) ตามลำดับ

2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานตามหลักการบริหารานิยมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานตามหลักการบริหารานิยมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร สามารถสรุปดังตาราง ดังนี้

ตารางที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานตามหลักการบริหารานิยมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร (Multiple Regression analysis)

ลำดับตัวแปรที่ได้ รับการคัดเลือก	B	S.E.	Beta	t	P-value	Collinearity Statistics	
						Tolerance	VIF
ค่าคงที่	2.073	.376	.375	5.517	.000	1.467	1.478
ด้านมันประชุมกันเป็นประจำ (X ₁)	.249	.101	.186	2.461	.014*	.420	2.381
ด้านพร้อมเพรียงกันประชุม (X ₂)	.322	.081	.281	3.989	.000*	.485	2.062
ด้านปฏิบัติตามกฎข้อบังคับ (X ₃)	-.070	.079	-.047	-.889	.374	.847	1.180
ด้านเคารพนับถือผู้ใหญ่ (X ₄)	.074	.042	.088	1.776	.077	.970	1.031
ด้านไม่ลุแก่อำนาจ (X ₅)	-.099	.075	-.102	-1.328	.185	.405	2.467
ด้านบำรุงรักษาสถานที่ (X ₆)	.193	.065	.223	2.982	.003*	.420	2.381
ด้านการจัดการบำรุงและคุ้มครอง (X ₇)	.240	.052	.323	4.635	.000*	.485	2.062
SE _{est} = ±.64780 R = 284; R ² = .081 ; Adj. R ² = .064 ; F = 4.788 ; p-value = 0.01							

* statistically significant at the .05 level.

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานตามหลักการบริหารานิยมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านพร้อมเพรียงกันประชุม (X₂) ด้านมันประชุมกันเป็นประจำ (X₁) ด้านการจัดการบำรุงและคุ้มครอง (X₇) และด้านบำรุงรักษาสถานที่ (X₆) มีค่า

สัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .322 .249 .240 และ .193 ตามลำดับ และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ได้แก่ ด้านไม่ลุแก่อำนาจ (X5) ด้านเคารพนับถือผู้ใหญ่ (X4) และด้านปฏิบัติตามกฎข้อบังคับ (X3) ตามลำดับ

3) แนวทางการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร

ผลการวิเคราะห์แนวทางการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร สามารถสรุปได้ดังนี้

พบว่า : จำเป็นจะต้องมีการประชุมเพื่อที่จะหาข้อสรุปในการทำงานและทุกครั้งที่จะประชุมจะมีการขอความคิดเห็นจากบุคลากรในองค์กร มีการประชุมแต่ละครั้ง จะมีการนัดกันก่อนที่จะมีการประชุมทุกครั้ง มีการตั้งกฎระเบียบใหม่ขึ้นมาเพื่อไม่ให้กฎระเบียบเดิมหายไป ผู้บริหารควรมีการชักชวนพนักงานเข้าวัด ฟังธรรม รักษาศีล การปฏิบัติงานไม่ยึดเรื่องเพศขอแค่ผลของการทำงานออกมาดีให้มีประสิทธิภาพ ก่อนที่จะเข้าไปทำงานทุกครั้งบุคลากรมีความนับถือต่อสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ มีการต้อนรับที่ดี ใช้คำพูดจาที่ไพเราะน่าฟัง แสดงกิริยาที่ความอ่อนน้อม ถ่อมตนแก่ผู้อาวุโสเป็นอย่างมาก

อภิปรายผล

สภาพการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการควบคุมงาน ด้านการวางแผนงานและด้านการปฏิบัติงาน ตามลำดับ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระภิกษุชา จิตธมโม (แก้วประยูร) และ กันตภณ หนูทองแก้ว (2566) ได้ศึกษาเรื่องการใช้หลักการบริหารนิยธรรมในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลท่าโพธิ์ อำเภอสระเคา จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า 1) การใช้หลักการบริหารนิยธรรมในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลท่าโพธิ์ ทั้ง 7 ด้าน โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($m = 4.40$, $s = 0.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการเชื่อฟังผู้บังคับบัญชาค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมากที่สุด ($m = 4.76$, $s = 0.38$) รองลงมา คือ ด้านให้เกียรติและคุ้มครองสตรี ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($m = 4.53$, $s = 0.43$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการส่งเสริมและรักษาวัฒนธรรมประเพณีที่ติดมาค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($m = 4.31$, $s = 0.55$) ตามลำดับ

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการจัดการบำรุงและคุ้มครอง ด้านบำรุงรักษาสถานที่ ด้านเคารพนับถือผู้ใหญ่ ด้านพร้อมเพรียงกันประชุม ด้านปฏิบัติตามกฎข้อบังคับ ด้านไม่ลุแก่อำนาจและด้านมันประชุมกันเป็นประจำ ตามลำดับ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ เขมานันท์ ขบวนฉลาด (2564) ได้ศึกษาเรื่องการใช้หลักการบริหารนิยธรรมเพื่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลประตึก อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ ผลการวิจัยพบว่า สภาพทั่วไป พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลประตึกมียุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายใต้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา (พ.ศ. 2561 – 2565) ดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 6 ด้านมีด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเป็นต้น บริหารงานตามหลักการบริหารราชการแผ่นดินและนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

ประยุกต์ใช้ในการบริหาร อปทานิยธรรม หมายถึง ธรรมของผู้ปกครองหรือของผู้บริหารอันเป็นที่ตั้งแห่งความเจริญฝ่ายเดียว ไม่มีความเสื่อม มี 7 ประการได้แก่ (1) หมั่นประชุมกันเป็นประจำ (2) พร้อมเพรียงกันประชุม (3) ปฏิบัติตามกฎหมายข้อบังคับ (4) เคารพนับถือผู้ใหญ่ (5) ไม่ลุแก่อำนาจ (6) ให้ความเคารพนับถือบูชาแลบำรุงรักษาพุทธสถาน (7) การจัดการอารักขา บำรุง คัมภีร โดยธรรมแก่พระสงฆ์

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานตามหลักอปทานิยธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านพร้อมเพรียงกันประชุม (X2) ด้านหมั่นประชุมกันเป็นประจำ (X1) ด้านการจัดการบำรุงและคัมภีร (X7) และด้านบำรุงรักษาสถานที่ (X6) มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .322 .249 .240 และ .193 ตามลำดับ และปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานตามหลักอปทานิยธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ได้แก่ ด้านไม่ลุแก่อำนาจ (X5) ด้านเคารพนับถือผู้ใหญ่ (X4) และด้านปฏิบัติตามกฎหมายข้อบังคับ (X3) ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุไรวรรณ บินดุหลุม (2562) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจคงอยู่ในงานของข้าราชการและลูกจ้างองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลไม่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจคงอยู่ในงาน และปัจจัยองค์กร ประกอบด้วย วัฒนธรรมและค่านิยมองค์กรความต่อเนื่องในงานและความมั่นคงสวัสดิการความรับผิดชอบและการมีอิสระในงาน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมงาน และการได้รับการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับความตั้งใจคงอยู่ในงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จำเป็นจะต้องมีการประชุมเพื่อที่จะหาข้อสรุปในการทำงานและทุกครั้งที่ประชุมจะมีการขอความคิดเห็นจากบุคลากรในองค์กร มีการประชุมแต่ละครั้ง จะมีการนัดกันก่อนที่จะมีการประชุมทุกครั้ง มีการตั้งกฎระเบียบใหม่ขึ้นมาเพื่อไม่ให้กฎระเบียบเดิมหายไป ผู้บริหารควรมีการชักชวนพนักงานเข้าวัด ฟังธรรม รักษาศีล การปฏิบัติงานไม่ยึดเรื่องเพศขอแค่ผลของการทำงานออกมาดีให้มีประสิทธิภาพ ก่อนที่จะเข้าไปทำงานทุกครั้งบุคลากรมีความนับถือต่อสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ มีการต้อนรับที่ดี ใช้คำพูดจาที่ไพเราะน่าฟัง แสดงกิริยาที่ความอ่อนน้อม ถ่อมตนแก่ผู้อาวุโสเป็นอย่างมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระขจรศักดิ์ กิตติวุฑฺโฒ (2562) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานตามหลักอปทานิยธรรมของเทศบาลนครตรัง จังหวัดตรัง. พบว่า ผู้เข้าร่วมการประชุมไม่ค่อยตรงต่อเวลา ความคิดเห็นไม่ตรงกันในการกำหนดระเบียบข้อบังคับ ความเคารพเชื่อฟังผู้บังคับบัญชา ตลอดเรื่องการให้เกียรติและคัมภีรสิทธิสตรี การส่งเสริมอนุรักษ์และรักษาวัฒนธรรม ประเพณี และการให้ความสำคัญต่อการคัมภีร ปกป้องในการนำหลักธรรมของศาสนามาประยุกต์ใช้การจัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาออกเหนือวันสำคัญ ส่วนข้อเสนอแนะ ควรตั้งกฎระเบียบวาระการประชุมให้ชัดเจน การกำหนดมาตรการอย่างเคร่งครัดในการบังคับใช้กฎระเบียบข้อบังคับ การมีวิสัยทัศน์ มนุษย์สัมพันธ์ที่ชนะคดีที่ดี การจัดสรรปันส่วนงานให้เกิดความเหมาะสมแก่อำนาจสิทธิหน้าที่ที่สตรีจะปฏิบัติได้ และการยอมคำเสนอแนวความคิดวิธีการที่แตกต่างมุมมองกัน ตลอดทั้งส่งเสริมจัดโครงการกิจกรรมเกี่ยวกับประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น พระพุทธศาสนาแก่บุคลากรและประชาชนอย่างต่อเนื่อง และมีการประชุมเป็นขั้นตอน ถือกฎเกณฑ์ ที่ถือปฏิบัติในการเข้าประชุม การออกข้อบัญญัติ ยึดหลักกฎหมายระเบียบ กติกา ของกระบวนการยุติธรรม การทำงานให้ความเคารพตามตำแหน่งหน้าที่ของงาน ตลอดทั้งเปิด

โอกาสให้สิทธิและหน้าที่สตรีมีความเท่าเทียมกัน ทั้งได้ส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นและให้ความปกป้องส่งเสริมทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาอย่างต่อเนื่อง

สรุป

สภาพการบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการควบคุมงาน ด้านการวางแผนงานและด้านการปฏิบัติงาน ตามลำดับ

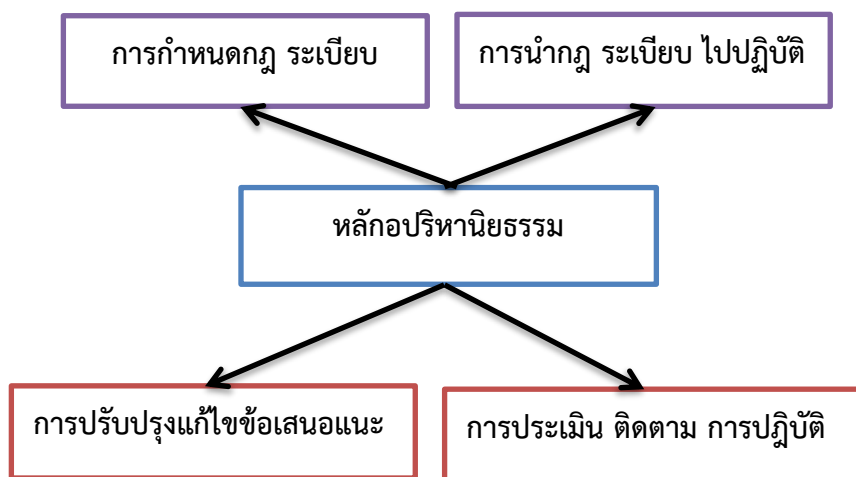
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการจัดการบำรุงและคุ้มครอง ด้านบำรุงรักษาสถานที่ ด้านเคารพนับถือผู้ใหญ่ ด้านพร้อมเพรียงกันประชุม ด้านปฏิบัติตามกฎข้อบังคับ ด้านไม่ลุแก่อำนาจและด้านมันประชุมกันเป็นประจำ ตามลำดับ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านพร้อมเพรียงกันประชุม (X2) ด้านมันประชุมกันเป็นประจำ (X1) ด้านการจัดการบำรุงและคุ้มครอง (X7) และด้านบำรุงรักษาสถานที่ (X6) มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .322 .249 .240 และ .193 ตามลำดับ และปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ได้แก่ ด้านไม่ลุแก่อำนาจ (X5) ด้านเคารพนับถือผู้ใหญ่ (X4) และด้านปฏิบัติตามกฎข้อบังคับ (X3) ตามลำดับ

จำเป็นจะต้องมีการประชุมเพื่อที่จะหาข้อสรุปในการทำงานและทุกครั้งที่ประชุมจะมีการขอความคิดเห็นจากบุคลากรในองค์กร มีการประชุมแต่ละครั้ง จะมีการนัดกันก่อนที่จะมีการประชุมทุกครั้ง มีการตั้งกฎระเบียบใหม่ขึ้นมาเพื่อไม่ให้กฎระเบียบเดิมหายไป ผู้บริหารควรจะมีการชักชวนพนักงานเข้าวัด ฟังธรรม รักษาศีล การปฏิบัติงานไม่ยึดเรื่องเพศขอแค่ผลของการทำงานออกมาดีให้มีประสิทธิภาพ ก่อนที่จะเข้าไปทำงานทุกครั้งบุคลากรมีความนับถือต่อสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ มีการต้อนรับที่ดี ใช้คำพูดจาที่ไพเราะน่าฟัง แสดงกิริยาที่ความอ่อนน้อม ถ่อมตนแก่ผู้อาวุโสเป็นอย่างมาก

องค์ความรู้ใหม่

การวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร สามารถสรุปเป็นองค์ความรู้ใหม่ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร สามารถสรุปเป็นข้อเสนอแนะทั้งเชิงนโยบาย เชิงปฏิบัติ และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

7.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

7.1.1 ควรมีการกำหนดแผน นโยบาย ในการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัด อย่างชัดเจน และสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7.1.2 ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดแผน นโยบาย ในการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อความครอบคลุมในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ

7.2 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

7.2.1 การประชุมผู้บริหารควรคำนึงถึงความต้องการของประชาชนเป็นหลัก และควรหาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงาน มีการนัดกันก่อน และควรนำข้อเสนอแนะในการประชุมไปปฏิบัติ

7.2.2 การกฎระเบียบใหม่ผู้บริหารควรศึกษาให้ดี และควรฟังความคิดเห็นจากพนักงานในการตั้งกฎระเบียบใหม่ ผู้บริหารควรเป็นตัวอย่างแก่พนักงาน และประพฤติ ปฏิบัติตน ทำตัวให้เหมาะสมแก่การเคารพ

7.2.3 การปฏิบัติงานควรไม่พูด เรื่องซุบซิบและพฤติกรรมของผู้หญิง และควรพูดจาไพเราะ ให้เกียรติ พนักงานที่เป็นหญิง มีการจัดงานประจำปี และควรบูรณะสถานที่สำคัญ ผู้อาวุโสของเทศบาลควรปฏิบัติตนอยู่ในศีล 5 และควรพูดจาไพเราะ น่าฟัง

7.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารงานตามหลักอภิปธานิธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

7.3.1 ควรศึกษาถึงผลสัมฤทธิ์หลังจากมีการนำหลักอภิปธานิธรรมมาประยุกต์ใช้ และควรศึกษาจากกลุ่มประชากร หรือกลุ่มตัวอย่างโดยรวมจากหน่วยงานอื่น เพื่อศึกษาข้อมูลว่ามีการใช้หลักอภิปธานิธรรม ในการบริหารงาน มีความเหมือนกัน หรือแตกต่างกัน จากการวิจัยครั้งนี้อย่างไร

7.3.2 ควรศึกษาการนำหลักพุทธธรรมอื่น เช่น สังคหวัตถุ 4 สาราณียธรรม 6 อคติ 4 อิทธิบาท 4 เป็นต้น มาใช้กับการบริหารงาน และควรศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงาน เพื่อพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักอภิปธานิธรรม ในสำนักงาน องค์กร หรือหน่วยงานอื่น ที่มีลักษณะการบริหารงานคล้ายคลึงกัน โดยมีหลักอภิปธานิธรรมเป็นตัวแปรตาม

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2550). การวางแผนพัฒนา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.
- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2560). แบบประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Performance Assessment : LPA) ประจำปี 2561. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น.
- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2560). รายงานสรุปผลการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประจำปี 2560. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น.
- กัลยา วานิชย์บัญชา.(2560). การวิเคราะห์สถิติขั้นสูงด้วย SPSS for Window (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด สามลดา.
- เกียงไกร เจริญธนาวิวัฒน์. (2550). หลักพื้นฐานกฎหมายมหาชนว่าด้วยรัฐธรรมนูญและกฎหมาย (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- โกวิท พวงงาม. (2550). การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ: บริษัท สำนักพิมพ์วิญญูชน จำกัด.
- เขมานันท์ ขบวนฉลาด. (2564). การประยุกต์ใช้หลักอภิปธานิธรรมเพื่อการบริหารจัดการขององค์การ
- จินตวิรี เกษมสุข. (2559). หลักการมีส่วนร่วมกับการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จุไรวรรณ บินดุเลหม. (2562). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจอยู่ในงานของข้าราชการและลูกจ้างองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา. สารนิพนธ์หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- บริหารส่วนตำบลประตึก อำเภอบางบาล จังหวัดสุรินทร์. วารสารมหาจุฬาลงกรณ, 12(1), 133 – 142.
- บุญเพ็ง สิทธิวิชา. (2561). การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสุขภาพพระสงฆ์ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค 9. ดุษฎีนิพนธ์หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.

พระกฤษดา ฐิตธมฺโม (แก้วประยูร) และ กันตภณ หนูทองแก้ว. (2566). การใช้หลักอปริหานิยธรรมในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลท่าโพธิ์ อำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา. วารสารมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี 6(2), 211 – 227.

พระขจรศักดิ์ กิตติวุฑฺโฒ. (2562). การบริหารงานตามหลักอปริหานิยธรรมของเทศบาลนครตรัง จังหวัดตรัง. วารสารการบริหารและสังคมศาสตร์ปริทรรศน์, 2(2), 17 – 24.

Yamane, Taro. (1973). Statistics an introductory analysis. New York Harper & Row.